

Základná škola

Ul. kpt. Nálepku č. 855, Nové Mesto nad Váhom

**Školský vzdelávací program pre primárne vzdelávanie
príloha pre 2. ročník**

Brána jazykov otvorená alebo...

*... kým vyrastiem, kým vyrastieš,
kým vyrastieme Vám,
dajte nám čas na omylov pár ...
Nechajte nás letieť ku hviezdám,
snáď pochopíme včas,
že pár krídiel motýlich neponesie nás*

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania **ISCED 1**
Dĺžka štúdia: **štyri roky**
Vyučovací jazyk: **slovenský**
Študijná forma: **denná**
Druh školy: **štátna**

Predkladateľ:

Názov školy: **Základná škola**
Adresa: **Ul. kpt. Nálepku 855, Nové Mesto nad Váhom**
IČO: **31202667**
Riaditeľ školy: **PaedDr. Marta Viteková**
Kordinátor pre tvorbu ŠkVP: **Mgr. Kvetoslava Justiňáková**
Ďalšie kontakty: **032/ 746 18 14**
email: **zsnalnmv@gmail.com**
webová stránka **www.zsnalnmv.edu.sk**

Zriaďovateľ: **Mesto Nové Mesto nad Váhom**
Adresa: **MsÚ, Čs. armády 1, 915 32 Nové Mesto nad Váhom**
Kontakty: **Mgr. Dušan Hevery, vedúci OŠMaTK (tel.7402 120)**

Platnosť dokumentu od: **2.9.2008**

Školský vzdelávací program je otvorený dokument, ktorý bude metodickým združením každoročne prehodnotený a upravený podľa potrieb . Jeho znenie podlieha schváleniu pedagogickou radou a radou školy.

Dodatok bol schválený pedagogickou radou dňa 16.9.2009

PaedDr. Marta Viteková, riaditeľka školy

Dodatok bol schválený radou školy dňa: 2.10.2010

Mgr. Jana Matušovičová, predseda rady školy

Obsah

Obsah	3
Školský učebný plán pre 2. ročník	4
Slovenský jazyk	5
Anglický jazyk	10
Prírodoveda	13
Vlastiveda	15
Etická výchova	18
Náboženská výchova	22
Matematika	31
Informatická výchova	39
Výtvarná výchova	44
Hudobná výchova	52
Telesná výchova	57

Školský učebný plán pre 2.ročník

Od 1. septembra 2008 pracuje škola podľa Školského vzdelávacieho programu. Prioritou školy je vyučovanie cudzieho jazyka a informatiky. Hodinová dotácia jednotlivých vyučovacích predmetov i obsah vyučovania podľa nášho vzdelávacieho programu pre prvý ročník sa osvedčil, preto v tomto školskom roku zostáva bezo zmien. Učebný plán pre 2. ročník nadväzuje na učebný plán pre 1. ročník.

	Predmety	Počet hodín
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	6
	slovenský jazyk a literatúra	2
	cudzí jazyk	2
Príroda a spoločnosť	prírodoveda	1
	vlastiveda	1
Človek a hodnoty	etická výchova náb.výchova	1
Matematika a práca s informáciami	matematika	4
	informatická výchova	1
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1
	výtvarná výchova	1
	hudobná výchova	1
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2

SPOLU : 18 hodín povinná časť ŠVP
5 hodín voliteľné hodiny ŠkVP

.....
23 hodín

Slovenský jazyk a literatúra

Charakteristika učebného predmetu

Štruktúra učebných osnov pre 2. ročník ZŠ vychádza z najnovších poznatkov v oblasti lingvistiky, primárnej pedagogiky, vývinovej psychológie a didaktiky materinského jazyka. Rešpektuje aktuálne smery lingvistického výskumu (systémovo-štruktúrny, komunikačno-pragmatický a kognitívny). Pri tvorbe učebných osnov sme vychádzali zo všeobecných didaktických princípov (princíp komplexnosti, princíp komunikačno-kognitívny, princíp orientácie na žiaka, princíp aktuálnych lingvistických poznatkov). Najväčšiu pozornosť sme venovali princípu komplexnosti, ktorý sa prejavuje v úrovni kompetenčnej – rozvoj komunikačnej kompetencie žiaka v materinskom jazyku v súlade s inými kľúčovými kompetenciami, v medzipredmetovej úrovni – rozširovanie komunikačných poznatkov a formovanie hodnôt z rôznych pohľadov danej tematiky, v medzizložkovej úrovni – integrácia jazykového vyučovania, slohu, čítania a literárnej výchovy (zabezpečuje komplexnú povahu komunikačného procesu) a vnútrozložkovej – prepájanie tém v rámci jazykovej, slohovej a literárnej zložky predmetu. Kľúčovým pojmom koncepcie je komunikačná kompetencia, ktorú vnímame ako schopnosť funkčne používať jazyk v rôznych komunikačných situáciách na základe elementárnych poznatkov jazykového systému. Súčasťou komunikačnej kompetencie je jazyková kompetencia, ktorú tvorí súhrn schopností, ktoré umožňujú používateľovi jazyka odlíšiť gramaticky správnu vetu od nesprávnej a schopnosť tvoriť nové vety. Osvojenie jazykovej kompetencie má dlhodobejší charakter a osvojenie komunikatívnej kompetencie považujeme za proces celoživotný. Prvoradým cieľom a základnou úlohou komunikačného vyučovania materinského jazyka je vytvoriť u žiakov komunikačné zručnosti. Základné komunikačné zručnosti sú: počúvanie hovorenie, čítanie a písanie. Okrem tejto klasifikácie ich ešte rozdeľujeme do dvoch veľkých oblastí založených na funkcii počúvania a čítania (receptívne), hovorenia a písania (produktívne).

Receptívna oblasť (vnímanie) pozostáva z činností, pri ktorých žiak dostáva informácie a myšlienky z vonkajších zdrojov. Spája počúvanie a čítanie. Sú to dva základné spôsoby prijímania informácií od iných.

Produktívna oblasť (vyjadrovanie) je druhou polovicou vyučovania materinského jazyka. Obsahuje činnosti, kde žiak realizuje svoje myšlienky a informácie a delí sa s nimi s inými žiakmi. Ide o oblasť hovorenia a písania, v ktorej sa produkujú zmysluplné myšlienky a rôzne informácie prostredníctvom slov.

Každá vyučovacia hodina materinského jazyka by mala byť zameraná na dieťa a jeho skúsenosť s jazykom a svetom, pričom počúvanie, čítanie, hovorenie a písanie by mali byť jej samozrejmosťou bez ohľadu na obsah vyučovacej hodiny. Z uvedeného vyplýva, že spomínané komunikačné zručnosti navzájom súvisia, a preto by sa mali vyučovať ako celok. Tento fakt je možné využiť v praxi u žiakov nižších ročníkov, ktorý je charakteristický prirodzeným priebehom učenia a jeho obsah tvorí počúvanie, hovorenie, čítanie, písanie a výtvarný prejav.

Mimoriadny akcent kladieme na metódy a formy, ktoré by mal učiteľ využívať na 1. stupni ZŠ. Prostredníctvom moderných vyučovacích prostriedkov maximálne aktivizovať žiakov na vyučovacích hodinách, efektívne využívať ich doterajšiu slovnú zásobu a vedieť ich stimulovať k lepším výkonom. Je potrebné zamerať sa na progresívne interaktívne postupy učenia tak, aby každá vyučovacia hodina bola ozajstným zážitkom, inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si dieťa osvojovalo poznatky ľahko a prirodzene v činnostiach primeraných jeho veku. Pri vytváraní modelových situácií je vhodné okrem

racionálnych postupov používať aj rôzne imaginárne a emotívne pôsobenie na žiaka, ktoré sa nachádza v ríši rozprávok, hier, dramatického alebo výtvarného prejavu (tzv. zážitkové učenie). Učiteľ na hodinách slovenského jazyka v rámci komunikácie môže využívať poznatky napr. „tvorivého písania“, je nutné využívať neverbálnu komunikáciu. Ide o to, aby vedomosti, ktoré žiak nadobúda v jazykovom vyučovaní vedel konkrétne a prakticky využiť v ďalších predmetoch (medzipredmetové vzťahy). Pozitíva zážitkového učenia sa prejavujú nasledovne:

- žiak naučené poznatky dokáže intenzívne precítiť a prežívať
- uspokojujú a aktivizujú sa prirodzené potreby žiakov
- realizujú sa medzizložkové a medzipredmetové vzťahy
- žiak chápe potrebu učiť sa nie pre známky, ale pre život
- vzťahy u žiakov sa vytvárajú na základe vzájomného dialógu a tímovej práce

Štátny vzdelávací program v predmete Slovenský jazyk a literatúra v 2. ročníku ZŠ disponuje 6 hodinami týždenne. Tento počet hodín je nedostatočný, preto v školskom vzdelávacom programe pridávame dve hodiny slovenského jazyka týždenne.

Vzdelávacia oblasť písanie výrazné zmeny nenastali, ani v počte hodín, ani v obsahu. V súlade s jazykovým vyučovaním si žiaci zdokonaľujú písomné zručnosti, hygienické a pracovné návyky a snažia sa dodržiavať základné parametre písma (čitateľnosť, úhľadnosť, primeranú rýchlosť). Obsah učiva zostáva nezmenený v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. Učiteľ ho môže vyučovať integrovane s jazykom a slohom, v rámci čítania a literárnej výchovy, alebo samostatne.

Jazyková komunikácia (gramatika a pravopis a písanie) obsahuje učivo z fonetiky /zvuková rovina jazyka/, lexiky /významová rovina jazyka/ a syntaxe /skladba vety/. V učive 2. ročníka sa eliminuje morfológická rovina. Učivo o podstatných, prídavných menách a slovesách sa presúva do 3. ročníka ZŠ. Učivo: „Všeobecné a vlastné podstatné mená“ sa taktiež eliminuje. Vyučuje sa len v spojitosti s praktickými písomnosťami (list, pohľadnica, adresa) na hodinách písania a slohu. Zaradujeme ho ku komunikačným zručnostiam. Pozn. (Učivo je jednoznačne vymedzené vo vzdelávacom štandarde).

Čítanie a literárna výchova – zmeny nastali najmä v kompetenciách, ktoré žiak nadobúda prostredníctvom tejto zložky. Technická stránka čítania zostáva i naďalej zachovaná. Rozdiel nastáva v tom, že žiak sa učí predložený text čítať s porozumením.

Komunikácia a sloh je založená na verbálnej i neverbálnej komunikácii. Oblasť verbálnej komunikácie je zameraná na ústne vyjadrovanie, žiak vie nájsť súvislosť medzi ilustráciou a obsahom prečítaného textu. Žiak vie vyjadriť svoj názor na ilustráciu v knižke. Vie porozprávať svoj zážitok pred triedou, obecnstvom. Dokáže usporiadať obrázky podľa časovej a príčinnej súvislosti, vie samostatne porozprávať obsah jednoduchého textu, reprodukovať rozprávku, povesť a pod.

Obsah a ciele predmetu

Tematický celok	Hláskoslovie a pravopis	Gramatika	Komunikačné činnosti
Poznávací cieľ	<p>Hláska a písmeno</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozdelenie hlások: samohlásky – krátke a dlhé; dvojhásky; samohláska ä; slabikotvorné r/ř – l/ĺ ; spoluhlásky – tvrdé a mäkké. i – y ako jedna hláska, ale dve písmená. Písanie i/í po mäkkých a y/ý po tvrdých spoluhláskach v koreni domácich slov. Písanie spoluhlások ď, ť, ň, ľ s mäkčeňom a bez neho (v domácich slovách pred e, i a dvojháskami). Písanie veľkých písmen v menách osôb a v zemepisných názvoch z blízkeho okolia. 	<ul style="list-style-type: none"> Spájanie slov do viet. Formou hier so slovami tvoriť vety z rozsypaných slov, obmieňať poradie slov vo vete, rozširovať a zmenšovať počet slov vo vete, obmieňať tvary slov vo vete, dokončiť začatú vetu podľa svojej predstavy...). Písanie veľkých písmen na začiatku vety a interpunkčných znamienok na konci vety (bodka, otáznik, výkričník, tri bodky). 	<ul style="list-style-type: none"> Hovorenie Porozprávať o obrázku, ústne vyjadriť súvislosť medzi ilustráciou a obsahom prečítaného textu. Vyjadriť svoj názor na ilustráciu v knihe. Porozprávať svoj zážitok (v dvojiciach, v skupine, celej triede). Usporiadať obrázky podľa časovej a príčinnej súvislosti a porozprávať príbeh podľa série obrázkov. Počúvanie S porozumením počúvať inštrukcie učiteľa a vedieť ich sformulovať vlastnými slovami Počúvať rozprávanie spolužiakov a vedieť sformulovať otázku. Čítanie V prečítanom texte vedieť vyhľadať informáciu, ktorá je v ňom explicitne uvedená. V prečítanom texte vedieť vyhľadať informáciu, ktorá je v ňom uvedená synonymným spôsobom. Po prečítaní časti príbehu sformulovať svoju predstavu o pokračovaní textu.

<p>Komunikačný cieľ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Precvičovať zrozumiteľnú výslovnosť hlások ako predpoklad efektívnej komunikácie. • Spresňovať výslovnosť hlások. • Spresňovať výslovnosť krátkych a dlhých samohlások (uvedomene používať kvantitu na rozlíšenie významu slov). • Poznať vzťah medzi písaním a výslovnosťou samohlásky ä. • Získať základy fonetického a slabičného pravopisného princípu pri písaní domácich slov. • Použiť vlastné mená v písaní adresy. 	<ul style="list-style-type: none"> • V ústnom prejave melódiou zreteľne ohraničiť výpovede. • Pri čítaní a v spontánnom prejave rozlíšiť melódiu oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej a želacej vety. • Porovnať podobnosti a rozdiely medzi vetami s rozdielnym počtom slov a s rozdielnym poradím slov. • Vedieť sformulovať otázku k prečítanému/počutému textu. • Vedieť sformulovať oznamovaciu vetu ako reakciu na počutý alebo prečítaný text. • Vedieť sformulovať želanie a vyjadriť svoj pocit. • Pomocou zvolacej vety vyjadriť emócie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Písanie Napísať nadpis k obrázku. Napísať nadpis k sérii obrázkov. Napísať krátku reakciu na počutý/prečítaný text.
-------------------------	--	--	--

Kompetencie žiaka

Komunikačná

Osvojiť si základy princípu zdvorilosti a kooperácie v každodennej komunikácii (pozdrav, oslovenie, vedieť prevziať slovo v dialógu v skupine, predstaviť sa, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie; základy neverbálnej komunikácie: nadviazať očný kontakt, vhodný postoj a gestá pri hovorení pred skupinou spolužiakov)

Kognitívna

Analyzovať celok na časti a syntetizovať časti do celku (text – veta – slovo – slabika – hláska).

Formou hier s hláskami a písmenami, slovami a vetami rozvíjať fluenciu, flexibilitu a originalitu myslenia.

Učiť sa vyhľadávať informácie o jazyku v tlačенých slovníkoch a encyklopédiách, aj v elektronických zdrojoch.

Získať báзовú gramotnosť, rozvíjať základy funkčnej gramotnosti.

Sociálna

Participovať na spoločnej komunikácii i na spoločnej činnosti.

Školský vzdelávací program

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote. Chápe jazyk ako znak národnej a individuálnej identity, ako prostriedok komunikácie a profesionálnej realizácie a prostriedok na vyjadrovanie citov a pociťov

Keďže štátny vzdelávací program poskytuje pre predmet slovenský jazyk a literatúra len 6 vyučovacích hodín, školský vzdelávací plán našej školy posilnil vyučovanie materinského jazyka o 2 vyučovacie hodiny.

Tieto dve vyučovacie hodiny sú zamerané v prvom polroku na precvičenie a utvrdenie vedomostí z prvého ročníka z predmetov čítanie a písanie. Žiaci opakujú a utvrďujú písanie správnych tvarov písaných písmen, písanie veľkého písmena na začiatku vety a v menách osôb a zvierat, písanie interpunkčných znamienok na konci vety. Dôraz sa kladie na usmerňovanie a kultiváciu jazykového prejavu žiakov.

V druhom polroku sa zameriava vyučovanie slovenského jazyka na základné pravidlá slovenského pravopisu- rozdelenie hlások na samohlásky a spoluhlásky, písanie tvrdého a mäkkého i-y po tvrdých a mäkkých spoluhláskach, uvedenie do učiva o slovných druhoch. na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, schopnosť argumentovať a pod.

V oblasti čítania sa v prvom polroku kladie dôraz na plynulosť čítania a na kontrolu čítania s porozumením. V druhom polroku posilňujeme čitateľskú gramotnosť žiakov mimočítankovým čítaním z detských kníh a časopisov

Vyučovacie procesy budú realizované modernými vyučovacími metódami a postupmi s využitím didaktických pomôcok a IKT techniky.

O spôsobe hodnotenia predmetu Slovenský jazyk rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Anglický jazyk

Ciele anglického jazyka v 2.ročníku:

- žiak vie správne vysloviť jednotlivé hlásky v kontexte
- žiak vie určiť základné predložky miesta, vie ich použiť
- žiak si osvojí základnú slovnú zásobu k daným témam
- žiaci sa naučia čítať jednoduché výrazy a vety najmä s podporou obrázkov a zvukového záznamu
- žiak si osvojí písanie jednoduchých slov a viet

Obsah:

Vzdelávací obsah zahŕňa obsahový štandard a jazykové prostriedky. Žiaci sa hrajou formou, piesňami a básňami oboznamujú s novou slovnou zásobou, vedia reagovať na podnety učiteľa.

Slovná zásoba a slovné spojenia sú podľa 8 tematických okruhov.

Tematické okruhy:

1. téma: My family, Me and My Pet

- rodina - grandmother, grandfather (granny, grandpa), uncle, aunt, cousin, family
- my, your (brother)
- She has got/He has got...
- Has s/he got...? Yes, s/he has. No, s/he hasn't.
- fat, thin, tall, nice, pretty, beautiful - go, draw, dance, take, give (I draw my mother. Take the pen...)
- I like (my mother)
- I don't like (cats, long hair,...)
- his/her hair is... (časti tváre, tela)
- predložky: to, behind, between, in, on, under
- časti tela (*rozšírenie*)
- farby
- domáce zvieratká
- miesta (Where is your mother?)

2. téma: My Home

- dom, byt, miestnosti
- nábytok - najpoužívanejšie výrazy chair, table, lamp, bath, toilet, washbasin, washing machine, bed, carpet, cupboard, television, cassette recorder, video, armchair, sofa, pictures bookshelf,...
- old, new, nice, clean, dirty,...
- How many (rooms) are there?
- There is/are + otázka a odpoveď
- I like/don't like
- I live at/We live at... (číslo domu)
- I live in/We live in... (mesto, dom, byt)
- číslvky do 30
- jednoduchý prítomný čas plno-významových slovík - všetky osoby okrem 3. osoby jednotného čísla
- slovesá - činnosť v dome/byte: sleep, watch, cook, wash, play, read, listen,...
- (prítomný priebehový čas alebo jednoduchý prítomný čas podľa kontextu)

3. téma: Daily Routine, Clothes, Meals, Lessons and Hobbies

- jednoduchý prítomný čas plnovýznamových slovík (okrem 3.
- How many lessons do you have every day? (on Monday,...)

osoby jednotného čísla)

- slovesá: sleep, wake up, get up, have (breakfast, lunch, dinner), wash (*hands*, *face*), put on, take off, read, write, play (guitar,...), count, cook, learn,...
- pomoc v domácnosti (tidy up, wash up, clean,...)
- Do you help your mother? Yes, I do. No, I don't.

- oblečenie
- farby
- školské predmety (Maths, Slovak, English, P. E., Music, Art)
- hobbies: reading, playing (*games*), watching TV, sports
- at home, at school
- in the playground
- When? At nine.

4. téma: Free Time, Hobbies, Seasons, Weather, Clothes

- jednoduchý prítomný čas niektorých plnovýznamových slovies (okrem 3. osoby jednotného čísla): play, go, like,...
-

- prídavné mená: cold, hot, wet, dry,...
- it's raining, snowing,...
- can/can't (všetky osoby), otázka, zápor
- have/has (všetky osoby), otázka, zápor

- slovná zásoba: hobbies - rozšírenie, clothes - rozšírenie

5. téma: Means of Transport, In the Street, Way to School, Garden, Park

- rozkazovací spôsob (*upevňovanie*)
- dopravné prostriedky
- on foot, by bus,...
- ride, drive, fly, walk, go, run, play, climb, get on, ge off
- budovy, obchody (bookshop, supermarket, bank, post office, green-grocer's, hospital, police station,...
- small, big, high, large
- there is, there are, otázka, zápor (*upevňovanie*)

- (There is a big supermarket in the street.)
- fast, slowly
- stromy, kríky, kvety, tráva (apple tree, rose bush,...)
- I take a bus, I walk to school, I go by car, I play in the garden, I go shopping,...
- you, we, they take a bus,...
- Do you take a bus? Yes, I do. No, I don't.
- Do you like running? Yes,... No,...

6. téma: Food, Cooking

- potraviny, ovocie, zelenina
- like, likes, do you...? does she...? Yes,... No,...
- I like milk and I don't like coffee.
- S/he likes milk and s/he doesn't like coffee. (*3. osoba jednotného čísla - pasívne*)
- have - had
- I want a/some...(pasívne)
- Here you are. Thank you.
- Would you like some/a...? (*pasívne*)

- nádoby, príbory (plate, glass, spoon,...)
- Can you pass me the sugar?
- How many/much... do you want? (*pasívne*)
- Help yourself.
- I like it. (It's delicious.) (It's horrible.)
- It is (good, bad).

7. téma: Animals

- zvieratá
- I live in Slovakia, the lion lives in Africa.
- There is a/an...
- There are...
- Is there/are there...?

- Have you got a...? Yes, I have./No, I haven't.
- S/he's got a... (otázka, zápor)
- číslovky 1 - 100
- How many... have you got?

- Yes, there is/are. No,...
- predložky in, on, under, behind, between (*upevňovanie*)
- I like bears and I don't like spiders.
- Do you like...? Yes, I do./No, I don't.
- I've got a tortoise and haven't got a giraffe.

- What's 19 + 27?
- What's time? It's 2 o'clock.
- farby zvierat (I can see a big yellow lion.)
- Whose bear is it? It's Peter's bear.
- (privlastňovací pád)

8. téma: Birthday, Holidays, Easter, Christmas, Halloween

- narodeniny, sviatky, prázdniny, Veľká noc, Vianoce (rozšírenie), Halloween
- želania - Merry Christmas and a Happy New Year; Happy birthday, Have a nice time,...
- How many (candles)?
- How old are you?
- How old is she/he

- How old are we?
- How old are they? (*upevňovanie*)
- farby: What colour is the cake (tree)?
- dance and sing, hop, jump, say, wish,...
- Are you eight (seven)?
- Yes, I am./No, I'm not.
- I am...

O spôsobe hodnotenia predmetu Anglický jazyk rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Prírodoveda

Charakteristika predmetu

Prírodoveda učí žiakov vnímať prírodu, jej krásy, zmeny v priebehu roka. Počas vyučovania žiaci sledujú prírodu, pozorujú javy v prírode, snažia sa vysvetľovať a hľadať odpovede na otázky týkajúce sa ročných období, rastlín a stromov v okolí školy, pozorovania oblohy, ochrany životného prostredia. Súčasťou prírodovedy je aj človek, starostlivosť o zdravie, bezpečnosť a zdravý spôsob života.

Ciele predmetu

Podporovať chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny, vnímať jedinečnosť prvkov prírody a prírodných útvarov v okolí, rozumieť znakom, ikonám, hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje návrhy interpretovať, diskutovať o návrhoch, vedieť robiť jednoduché pokusy, sledovať a výsledky sledovania zaznamenávať.

Kompetencie žiaka

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ročné obdobie, zmeny ročných období, kalendár, vietor, padanie lístia, zmeny teploty	Opísať zmeny v priebehu roka, ročné obdobie, Vedieť sa orientovať v kalendári. Porovnať ročné obdobia podľa teploty vzduchu, spôsobu obliekania, činnosti žiakov
Vzduch, vlastnosti vzduchu hmotá, teplota,	Pripraviť experiment, ktorým dokáže, že vzduch je hmotá, zaznamenávať teplotu vzduchu
Obloha, počasie, oblaky, pranostika, prvky počasia, predpoveď počasia Slnko, mesiac, hviezdy,	Na základe záznamov zo sledovania počasia v priebehu jedného týždňa vyhodnotiť zmeny počasia, zaznačiť do merania zvolenými znakmi zmeny oblakov, zmeny oblohy,
príroda, stromy v prírode, druhy stromov listnaté, ihličnaté,	Rozoznať stromy listnaté a ihličnaté podľa základných charakteristík
Rastliny, kvety, koreň, stonka, kvet, list, druhy kvetov v okolí školy a obce pestovanie kvetu v škole, správne polievanie a staranie sa o kvet	Poznať základné kvety, rastúce v okolí školy a v obci, v parku , na lúle Opísať podľa vlastných záznamov z prieskumu, čo rastie v okolí školy, v obci, aké rastliny stromy, vedieť ich porovnať, v čom sa líšia podľa obrázkov popísať rastliny Urobiť si atlas z fotografií alebo kresieb alebo listov stromov. Tvoríť zbierku, analyzovať, triediť Vedieť polievať kvety voľne rastúce aj v kvetináčoch,, mať svoj kvet – triedny
Ovocné stromy – ovocie, druhy ovocia	Rozlíšiť ovocné stromy od iných stromov. Poznať základné druhy plodov a čím sa líšia

Zelenina, semená, druhy zeleniny, pestovanie zeleniny	Navrhnuť možnosti druhov zeleniny, ktoré je možné pestovať v danej oblasti, vypestovať zeleninu
Rastliny v lese, v parku, v okolí školy starostlivosť o rastliny	Navrhnuť možnosti ochrany lesov v parku, na školskom dvore, kvety a zvieratá v parku, spolužitie Vytvoriť harmonogram ochrany, zapisovanie si údajov o stave počas roka.
Voda v prírode Voda na zemskom povrchu, voda v ovzduší, rieky, jazerá, oblaky, dážď, rosa, sneh, pozorovanie oblakov, druhy oblakov	Opísať v akých formách sa môže voda nachádzať v prírode vysvetliť rozdiel medzi riekou a jazerom, poznať aká rieka tečie v okolí obce pozorovanie oblakov, nakresliť rôzne druhy oblakov a akým počasím sa spájajú jednotlivé druhy oblakov
Význam vody pre človeka, znečistenie vody, rozpustné a nerozpustné látky vo vode.	Vysvetliť význam vody pre človeka, navrhnúť spôsoby ako chrániť vodu Pripraviť experiment, čo sa vo vode rozpustí, čo sa nerozpustí
Vlastnosti vody – chuť, farba	Pripraviť návrhy ako chrániť vodu
Život v prírode Zvieratá v prírode Zvieratá v lese, v prostredí okolo školy	Pozorovať živočíchov v okolí školy, nakresliť ich, vedieť ich názvy, zistiť ako žijú, získať informácie z encyklopédie alebo internetu
Človek v prírode Život človeka v prírode Prispôsobenie sa človeka životu v prírode.	Uviesť príklady ako využíva človek prírodu.
Ochrana prírody. Nevhodné zasahovanie človeka do prírody	Vysvetliť, kedy už človek nevhodne využíva prírodu a začne ju ničiť.
Zdravá príroda, zdravý človek	Navrhnuť spôsoby, ako viesť zdravý spôsob života, starať sa o seba,
Správna životospráva	Poznať návyky správnej životosprávy, vedieť sa správne obliecť podľa počasia, dávať si pozor na ceste, osvojiť si správne hygienické návyky..
Úrazy – v prírode, v škole, doma, nebezpečné miesta.	Opísať nebezpečné miesta, poznať v ktorých častiach školy, resp. cesty do školy alebo v obci sú nebezpečné miesta.

O spôsobe hodnotenia predmetu Prírodoveda rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Vlastiveda

Charakteristika predmetu

Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom dvoch učebných predmetov prírodovedy a vlastivedy. Príroda a spoločnosť sú dve navzájom prepojené súčasti nášho života, ktoré zaujímajú žiakov už od predškolského veku. Žiaci si uvedomujú priestor okolo seba, prírodu, ľudí, kultúru a to všetko vo vzájomnom vzťahu a navzájom sa ovplyvňujúce. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, zaujímajú sa o svet okolo seba a o jeho fungovanie, hľadajú príčiny fungovania, skúšajú a učia sa pri tom. Postupné oboznamovanie sa s prírodnými a spoločenskými javmi a zákonitosťami v súlade s prírodovedným a spoločenskovedným poznaním je umožnené v tomto stupni vzdelávania takým spôsobom, ktorý u žiaka rozvíja aj procesúálnu stránku samotného poznávacieho procesu. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, rozumel a snažil sa ich vysvetliť. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie poznávacej zvedavosti a skúmanie javov a udalostí, ktoré sú spojené so samotným a jeho bezprostredným životným prostredím. Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosť a úroveň ich kognitívnych schopností,

Vlastivedou sa môžu žiaci naučiť deti všímať si svoje okolie, obdivovať kvety, stromy, parky, prírodné krásy, budovy, sochy, námestia, všímať si, čo je nové v obci, prípadne, čo sa stratilo alebo zmenilo a ako sa mení svet okolo nás.

Vlastiveda v druhom ročníku je učenie sa o priestore, v ktorom žijeme a chceme, aby žiaci od malička sa učili poznávať, objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede na otázky. Témami vlastivedy sa žiaci pripravujú aj na vyučovanie geografie, tak sa postupne oboznamujú s plánom. V 2. ročníku precvičujeme orientáciu na náčrte alebo pláne obce, umiestnenie jednotlivých objektov.

Cieľ predmetu

- podporovať chuť učiť sa,
- rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať,
- všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny,
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí, v triede, škole, obci,
- vedieť pracovať s náčrtmi napr. triedy, školy, blízkeho okolia, ktoré vedú k zručnosti pracovať s plánom obce, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest,
- vnímať jedinečnosť prírodných výtvorov v okolí a rozvíjať záujem objavovať a vysvetľovať,
- rozumieť znakom, ikonám,
- hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje návrhy interpretovať,
- diskutovať o návrhoch,
- vnímať krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa vážiť si ich a chrániť.

Požadovaný výstup žiakov z vlastivedy v 2. ročníku je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach:

čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť, ich,

využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov –plánov, obrázkov, fotografií. Dôležitou

súčasťou je aj čítanie obrázkov - vizuálna gramotnosť. Pri rozvíjaní prírodovednej gramotnosti v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť prostredia, pôjde najmä o objavovanie, pozorovanie a vysvetľovanie prírodných dejov. Vlastiveda rozvíja aj kultúrnu gramotnosť, rozvíja záujem o kultúrne tradície svojho regiónu a Slovenska. .

Základné otázky vlastivedy

Kde žijem? Aké je prostredie, v ktorom žijem, ľudia, ktorí žijú okolo mňa, moja rodina, priatelia, spolužiaci, obyvatelia obce, čo sa mi v našej obci páči a čo sa mi nepáči?

2. ročník vlastivedy je tematicky zameraný na:

Môj rodný kraj – kraj, kde žijem (Trieda, škola, okolie školy, bydlisko, okolie bydliska, obec, okolie obce)

Kompetencie žiaka

Naša obec, jej história a súčasnosť, čo a ako sa deje v našom okolí obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.) história, povesti, piesne, šport a kultúra)	Príbeh, povest', pamätné budovy, sochy, významné osobnosti histórie, vedy, kultúry, športu, umenia	Vytvoriť zbierku informácií o významných ľuďoch obce, vytvoriť portfólio významných miest alebo zaujímavých miest – nakreslených alebo odfotografovaných
Obec Ľudia v mojom okolí, správanie sa k ľuďom, úcta k starším.	Obec, ulice, domy, významné budovy – pošta, polícia, škola, miestny úrad	Opísať spôsob života obyvateľov obce, povedať názov svojej obce (i presnú adresu, vysvetliť zásady slušného správania sa na ulici a k obyvateľom obce.
Ochrana miesta pred nebezpečenstvom (požiar Kam volať o pomoc a kto nám pomáha (tiesňové linky).	Tiesňová linka, postup pri volaní hasičov	Poznať čísla pre záchranu (112). Vypracovať zoznam nebezpečenstiev a ako sa pred nimi chrániť – neznámi ľudia, prírodné nebezpečenstvá – blesk, búrka, silné slnečné žiarenie
Tradície Zvyky a tradície Vianočný čas (Aké sú tajomstvá Vianoc, Silvestra, Nového roka a Troch kráľov). Veľkonočné sviatky	Sviatočné dni, tradície,	Vymenovať známe sviatočné dni na rozhraní kalendárnych rokov opísať, aké tradície sa k nim viažu v ich rodine, v ich obci
Čo sa mi v našom kraji najviac páči		Napísať, nakresliť príbeh na tému čo sa mi v našej obci páči a čo sa mi nepáči

Tematický celok	Obsahový štandard – základný obsah	Výstup na hodnotenie, vytvorený produkt (výkonový štandard)
Moja trieda, škola, okolie školy Správanie sa v škole, bezpečnosť v triede, v škole	Trieda, škola, rozmiestnenie vecí v triede, plán triedy, nebezpečné miesta, rozmiestnenie miestností v škole, chodby, vchod, moja trieda	Opísať prostredie prostredia triedy, školy. Zakresliť na plánik rozloženie tried na chodbe, v triede rozloženie stolov, tabule a pod. Vyhodnotiť miesta nebezpečné v triede a v škole a určiť pravidlá správania sa pre vlastnú bezpečnosť aj
Cesta do školy a domov Poznávanie cesty do školy	Svetové strany, poludňajší tieň, krajina, orientácia podľa svetových strán, trieda, škola, dopravné značky,	Nakresliť schému cesty do školy, vyznačiť na nej objekty, zaujímavé miesta, vyhodnotiť nebezpečné miesta, zakresliť na ceste priechody, križovatky, dopravné značky, semaforey.
Okolie školy	Škola. Školský dvor, objekty v okolí školy, pred školou, za školou, Prostredie v okolí školy – stromy, budovy	Opísať prostredie školy, určiť čo sa nachádza pred školou, za školou – budovy, stromy...
Okolie školy a bydliska (orientácia v okolí). povrch, lesy, lúky, polia, záhrady a parky okolia Čo rastie v našom okolí, rieka, potok ako sa mení okolie školy počas roka	Les, lúka, park, rieka, jazero, ročné obdobia, kalendárny rok, mesiace, sviatočné dni, ako prieskum	Opísať podľa vlastných záznamov z prieskumu, čo rastie v okolí školy, v obci, aké rastliny stromy, vedieť ich porovnať, v čom sa líšia, podľa obrázkov popísať rastliny Urobiť si atlas z fotografií alebo kresieb alebo listov stromov. Tvoriť zbierku, analyzovať, triediť
Ako sa staráme o naše okolie (a o životné prostredie)..	Krajina, životné prostredie, znečistené prostredie, zničené prostredie ochrana životného prostredia	Vyhodnotiť miesta v obci alebo v škole, ktoré sú znečistené a navrhnúť vylepšenie stavu v škole Na základe vlastného prieskumu zistiť, v ktorých častiach obce sú zdevastované lavičky, cesty, zničené a pokreslené budovy, vyrúbané stromy.
Príroda	Prvky okolia, ktoré vytvorila príroda a prvky prostredia, ktoré vytvoril človek, opísať krajinu okolo školy	Rozpoznať, ktoré časti krajiny tvorila príroda, ktoré človek
Orientácia v náčrte alebo pláne mesta	Cesta, náčrt, plán, nákres,	Zakresliť do náčrtu alebo plánu obce budovy. Orientovať sa na náčrte alebo pláne obce, mesta, ktoré domy sú na akej ulici, ktorá cesta vedie k vybranej lokalite, cez aké ulice a okolo ktorých budov prechádza.

O spôsobe hodnotenia predmetu Vlastiveda rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Etická výchova

Charakteristika predmetu

Poslaním povinnej voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Ciele predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľútnosti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeludskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

Obsah predmetu

Obsah etickej výchovy je orientovaný na dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú a šiestich atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme aplikačných témach: zakomponované v desiatich základných témach

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia.

2. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Ciele	Tematický celok témy	Obsahový	Výkonový štandard	
			Socio-afektívny	Konatívny
Osvojiť si komunikačné zručnosti	<p>Postoj a spôsobilosti medziľudských vzťahov</p> <p>vyplývajúce správanie</p> <p>počúvanie iných ako predpoklad spolupráce,</p> <p>sebaovládanie pri informácií o sebe od iných,</p> <p>základy spolupráce v skupinách</p> <p>(uvedomovanie si práv a povinností)</p>	<p>- vie vysvetliť dôležitosť počúvania pre spoluprácu</p> <p>- pozná svoje a povinnosti v školskej triede</p>	<p>- chápe a akceptuje význam počúvania pre spoluprácu a vzťahv</p> <p>- uvedomuje si spojitosť práv a povinností</p>	<p>- badať pokroky</p> <p>v počúvaní výkladu na hodine, ale aj v počúvaní pri diskusii</p>

Ciele	Tematický celok	Obsahový	Výkonový štandard	
	témy		Socio-afektívny	Konatívny
<p>Osvoitiť si riešenia každodenných situácií v medziľudských vzťahoch</p>	<p>Tvorivosť objavovanie vlastných pozitívnych stránok (V som výnimočný, čo dobre robíš. čo mi ide rozvoj fantázie a schopností, tvorivosť, ktorú od nás očakávajú iní (Vvmvslieť pre súrodencov. rodičov...), tvorivosť iných, ktorá nás obohacuje (Ako dobre padne. keď nás iní niečím novým. napr. mama novým jedlom...), využitie tvorivosti v živote triedy (tvorba pravidiel triede. ak si ich z minulého ročníka. však prehodnotiť)</p>	<p>- vie vysvetliť, čo tvorivosť - vie vysvetliť súvislosti medzi fantáziou. úsilím a tvorivosťou - vie vymenovať konkrétne (ovocie) tvorivosti v rámci rodiny a školy</p>	<p>- je si vedomý, že má čo ponúknuť svojich darov v prospech spoločenstva</p>	<p>zapája sa do úloh pozorovacích schopností a - badať podporu sebaovládania a spoločnom riešení</p>

	<p>Iniciatíva iniciatíva v sebapoznání (Kto fungovanie môjho tela na moje prežívanie. pohodu. či reagujem tak, ako reagujem?), iniciatíva Hľadanie možností ako vychádzať v ústrety (v rodine. v triede. kamarátov...) a ich realizácia, iniciatíva, ktorá nie je prijatá inými. a iniciatíva iných. pre mňa nepriateľná problémov – navádzanie klamstvo. podvádžanie. kradnutie. iniciatíva. ktorá ohrozuje zdravie a osobnú (fajčenie. alkohol. drogy. sexuálne zneužívanie detí)</p>	<p>- vie vysvetliť, čo je iniciatíva - vie uviesť prospešnej a škodlivej iniciatívy</p>	<p>- uvedomuje si rozdiel medzi pozitívnou iniciatívou a tou. ktorá ohrozuje jeho zdravie a bezpečnosť</p>	<p>- prejavuje aktívnejšiu účasť na riešení problémov v triede</p>
--	---	--	--	--

Ciele	Tematický celok	Obsahový	Výkonový štandard	
	témy		Socio-afektívny	Konatívny
<p>Rozvíiať a posilňovať komunikačnú zručnosť – vviadrovať Prežívať z naplnenia potreby byť akceptovaným a mať rád</p> <p>Poznávať práva a povinnosti.</p>	<p>Vyjadrovanie citov</p> <p>vviadrenie vďačnosti. láskavosti. obdivu neverbálne (Ako si vviadrujeme city v vzťahoch s priateľmi. spolužiakmi?),</p> <p>úcta k žene – matke. spolužiačke... (Čo sa mi a čo sa mi nepáči na a dievčatách?),</p> <p>úcta k mužovi – otcovi, spolužiakovi...(Čo sa mi páči, a čo sa mi nepáči na a chlapcoch?),</p> <p>kultivované vyjadrovanie negatívnych citov (hnev. smútok...),</p> <p>akceptovanie citov iných.</p> <p>Naša trieda – spoločenstvo detí</p> <p>správanie sa medzi sebou, vzťahy medzi chlapcami a dievčencami – slušnosť, ohľaduplnosť, (Čo sa mi v našej triede páči? Som tu spokojný? spokojní so mnou?),</p> <p>kamarátstvo a úbrimné a falošné Čo je dôležité pre dodržiavanie pravidiel správania v triede – podpora vzájomnosti, spokojnosti, tolerancie a spolupráce (Môžem niečo zmeniť na sebe, aby sa so mnou v našej triede lepšie žilo? Mám dajaký návrh na vylepšenie našich vzťahov?)</p>	<p>- vie vysvetliť spojenie „vviadrovanie“</p> <p>- vie vysvetliť význam citov v živote človeka</p> <p>- pozná význam radost. smútok. hnev, veselost', vďačnost', láskavost',</p> <p>obdiv, odpor</p> <p>- vie vysvetliť .čo spoločenstvo detí</p> <p>- vie, čo priateľstvo a čo ich narúša</p>	<p>- chápe kultivovaného vviadrovania negatívneho prežívania citov u seba i iných</p> <p>- uvedomuje si potrebu rešpektovaní a odlišnosti</p> <p>- chápe túžbu dobrého priateľa a byť dobrým priateľom</p> <p>- vie rozlíšiť dobrú a zlú klímu v rámci triedy</p>	<p>- vie verbálne i neverbálne identifikovať a cítiť vďačnosti, láskavosti a obdivu. hnevu. smútku. prekvapenia</p> <p>- prejavuje snahu kultivovane vyjadrovať hnev, vzdor, odpor,</p> <p>smútok</p> <p>- učiť sa akceptovať prežívanie citov u druhých</p> <p>- rôznymi spôsobmi prispieva k vytváraniu dobrej nálady a pohody v triede</p>

O spôsobe hodnotenia predmetu Etická výchova rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Náboženská výchova

Ročníková téma: CESTA DŮVERY

Dieťa si v škole vytvára zázemie v spoločnosti rovesníkov, čo mu dodáva pocit istoty. Istota v seba, v milujúcich ľudí je potrebná na jeho ďalšie rozvíjanie.

Schopnosť otvárať sa Bohu a ľuďom sa prejavuje pozitívnym vnímaním seba. Naučiť sa dôverovať je predpoklad viery. Schopnosť prejavovať dôveru Bohu, ktorý ho miluje sa zakladá na osobnej skúsenosti dôvery v človeka, ktorý stelesňuje pocit bezpečia. Jadrom vývoja viery sú príbehy, pomocou nich dieťa Boha spoznáva a zažíva. Nachádza bezpečnosť v koncepte Boha, ktorému možno úplne dôverovať a ktorý je ochotný odpustiť.

Ročníkový cieľ: Spoznávať základné pravidlá komunikácie s Bohom a vzájomného spolunažívania s ľuďmi, vyplývajúce z Božieho zákona. Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve na základe vzájomnej dôvery. Budovať postoj dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom.

1. téma: BOH MI DŮVERUJE

Hodinová dotácia témy: 3 hodiny

Kľúčové pojmy: krása, príroda, svet, Božie dielo, záhrada, úcta k životu, zodpovednosť človeka za prírodu

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Porovnať človeka s ďalšími Božími dielami, zdôrazniť jeho jedinečnosť a zodpovednosť za svet. Reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade. Prostredníctvom symbolickej reči o rajskej záhrade spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra.

Afektívny cieľ: Stvorený svet vnímať ako prejav Božej lásky a starostlivosti. Rozvíjať schopnosť rozlišovania medzi dobrom a zlom. Na modelovej situácii vnímať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím.

Psychomotorický cieľ: Prejaviť radosť a vďačnosť zo stvoriteľského diela. S pomocou učiteľa navrhnuť a realizovať triedny environprojekt (návrhy: triedenie odpadu, zber surovín, upratanie školského dvora, vytvoriť v triede živý kútik a pod.)

Obsahový štandard:

Krása, účelnosť a veľkoleposť prírody

Svet – prejav dôvery Boha voči človeku

Obraz rajskej záhrady

Výchova k úcte k životu a zodpovednosti za životné prostredie

Výkonový štandard

Žiak vie

- porovnať človeka s ďalšími Božími dielami
- uviesť príklady odlišnosti človeka od ostatných živočíchov
- zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet
- vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti
- prejaviť radosť a vďačnosť za Božie dielo stvorenia s pomocou učiteľa navrhnuť a realizovať triedny environprojekt (návrhy: triedenie odpadu, zber surovín, upratanie školského dvora, vytvoriť v triede živý kútik a pod.)

- reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade a prostredníctvom symbolickej reči o rajskej záhrade spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra
- na príkladoch rozlíšiť dobro od zla
- na modelovej situácii vnímať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé myslenie

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými
- primerane svojej detskej skúsenosti vie formulovať problém

existenciálne:

Žiak

- má základný náhľad k pochopeniu princípu hriechu ako slobodného a dobrovoľného prerušenia vzťahu s Bohom zo strany človeka

Prierezová téma environmentálna výchova

Žiak

- má základné zručnosti pre hodnotenie vzťahu medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete
- oceňuje postavenie človeka v poriadku stvorenia a citlivo pristupuje k živej prírode
- vyjadří radosť zo života, je pozorný k svetu ako k miestu, ktoré má svoj pôvod a zmysel v Bohu

Prierezová téma tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Žiak

- je ochotný a schopný spolupracovať a iniciovať spoluprácu
- dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine

Prierezová téma osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba, svoje dobré a slabé stránky
- je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia

2. téma: DÔVERUJEM BOHU (1., 2. a 3. BP)

Hodinová dotácia témy: 4 hodiny

Kľúčové pojmy: ticho, rozhovor, Abrahám, viera, modlitba, meno, oslava, sviatočný deň

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na konkrétnom príklade opísať hlavné znaky a prejavy dôvery ľudskej dôvery. Reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojim životom. Na príklade rozhovoru opísať potrebu medzilidského dialógu a potrebu modlitby. Vysvetliť význam používania mena v živote človeka ako prejavu úcty a používania Božieho mena ako vyjadrenie Božej blízkosti. Jednoduchým spôsobom opísať nedeľu ako Boží dar pre človeka.

Afektívny cieľ: Vnímať potrebu človeka niekomu veriť. Objavovať načúvanie ticha. Vnímať Boha, ktorému môže veriť a o všetkom mu povedať. Pozorovať životný rytmus striedania práce a odpočinku.

Psychomotorický cieľ: Precvičiť základy sústredenia a stíšenia. Jednoduchým spôsobom formulovať modlitbu vlastnými slovami. Rozvíjať úctu k Božiemu menu a k predmetom pripomínajúcim Boha (kríže pri ceste, sochy svätých a pod.). Formovať a rozvíjať návyk slávenia.

Obsahový štandard:

Abrahám (povolanie Abraháma, odpoveď na Božiu výzvu)
Modlitba cvičenie ticha, modlitba ako posväcovanie života
Boh a jeho meno
Oslavujem Boha
Sviatočný deň s TV a bez TV

Výkonový štandard

Žiak vie

- na konkrétnom príklade opísať hlavné znaky a prejavy dôvery ľudskej dôvery
- reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojim životom
- vnímať potrebu človeka niekomu veriť
- vnímať Božiu lásku prostredníctvom sveta okolo nás
- na príklade rozhovoru opísať potrebu medziľudského dialógu a potrebu modlitby
- stíšiť sa a načúvať
- vnímať Boha ako toho, ktorému môže veriť a o všetkom mu povedať
- jednoduchým spôsobom formulovať modlitbu vlastnými slovami
- vysvetliť potrebu pravidelnosti v modlitbe
- vysvetliť význam používania mena v živote človeka ako prejavu úcty
- s úctou volať spolužiakov po mene
- vysvetliť význam používania Božieho mena ako vyjadrenia Božej blízkosti
- prejaviť úctu k Božiemu menu a k predmetom pripomínajúcim Boha (kríže pri ceste, sochy svätých a pod.).
- pozorovať životný rytmus striedania práce a odpočinku
- jednoduchým spôsobom opísať nedeľu ako Boží dar pre človeka
- objaviť zmysel slávenia nedele a zapojiť sa do jej slávenia

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, vyjadruje svoje myšlienky v práci v skupinách, zapája sa do diskusie

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- buduje vzťahy dôvery
- formuje zdravé sebavedomie
- prejavuje úctu k jedinečnosti každého spolužiaka

kultúrne:

Žiak

- sa orientuje v striedaní všedných dní a kresťanskej nedele, prežíva ich rozdielnu náplň a úlohu

existenciálne:

Žiak

- rozumie základnému správaniu spojenému s modlitbou
- je otvorený pre rozvoj vlastného svedomia a pripravený na tomto procese sa aj podieľať

- spoznávaním samého seba hodnotí svoje činy, dokáže si priznať vinu a viesť k náprave

Prierezová téma osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- rozvíja sebareflexiu
- rešpektuje potreby a práva ostatných
- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a spoluprácu

Prierezová téma mediálna výchova

Žiak

- začína chápať pravidlá fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientuje
- rozlišuje medzi fikciou a skutočnosťou

3. téma: DÔVERA V RODINE (4., 5. BP)

Hodinová dotácia témy: 5 hodín

Kľúčové pojmy: ľudská rodina, Božia rodina, pozvanie do spoločenstva, krst, dôvera

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Prostredníctvom príbehu o sv. Lucii opísať rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery. Nakresliť krstné symboly (vodu, sviecu, krstné rúcho). Opísať význam krstných symbolov a krstného mena. Reprodukovať biblický príbeh o Jakubovi a Ezauovi a prepojiť ho so svojim životom.

Afektívny cieľ: Objavovať v sebe túžbu po láske, ktorú v sebe nosí každý človek. Vnímať svoje jedinečné miesto v ľudskej a Božej rodine. Na biblickom príbehu vnímať dôsledky narušenia dôvery.

Psychomotorický cieľ: Pestovať návyk spolupatričnosti s rodinou a farnosťou (návyk prejavov úcty a dôvery k rodičom, súrodencom a iným ľuďom). Osvojiť pre zachovanie vzájomnej dôvery.

Obsahový štandard:

Božie pozvanie do ľudskej rodiny - Legenda o Lucii

Pozvanie do Božej rodiny (krst)

Človek ako neopakovateľné Božie dielo

Rodina ako spoločenstvo,

Úlohy a role v rodine

Jakub a Ezau (vzťah medzi pravdou a dôverou)

Výkonový štandard

Žiak vie

- prostredníctvom legendy opísať rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery
- jednoducho nakresliť symboly krstu
- s pomocou učiteľa vysvetliť jednotlivé krstné symboly
- naformulovať vzťah medzi krstným menom a krstným patrónom
- reprodukovať príbeh o Jakubovi a Ezauovi
- pomocou biblického príbehu nájsť súvis medzi pravdou a vzájomnou dôverou v medziľudských vzťahoch
- používať zdvorilé oslovenie ako prejav úcty voči rodičom a iným ľuďom
- formulovať modlitbu za rodičov
- konkrétnymi skutkami slúžiť rodine

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- sústreďuje svoju pozornosť na toho, kto hovorí
- svojimi slovami vyjadruje svoje pocity

existenciálne:

Žiak

- objavuje svoju hodnotu a jedinečnosť
- objavuje hodnotu a potrebu vzájomnej dôvery

kultúrne:

Žiak

- intuitívne vníma posolstvo biblického textu
- intuitívne vníma symbolickú reč

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- uvedomuje si svoju úlohu a rolu v rodine
- má pozitívny vzťah k sebe samému a k iným (rodičom, súrodencom, kamarátom)
- pravdovravnosťou sa aktívne zapája do budovania medziľudských vzťahov
- prejavuje úctu k starším, rodičom a iným ľuďom

4. téma: DÔVERUJEME SI NAVZÁJOM (6., 7., 8., 9. a 10 BP)

Hodinová dotácia témy: 4 hodiny

Kľúčové pojmy: vyslovené slovo, čisté srdce, majetok, osobný majetok, bohatstvo,

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vyjadriť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov. Na modelovej situácii opísať potrebu čistého srdca. Rozlíšiť osobný majetok od spoločného. Na konkrétnom príklade navrhnúť spôsoby ochrany majetku. Jednoduchým spôsobom prepojiť biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi so svojim životom a správnym vzťahom k majetku.

Afektívny cieľ: Oceniť silu slova pri budovaní vzťahov. Na modelovej situácii vnímať, čo buduje a čo ničí vzájomné vzťahy. Prostredníctvom príbehu objavovať hodnotu čistého srdca. Objavovať svoj vnútorný svet. Objaviť potrebu prijímania a dávania.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať verbálne a neverbálne prejavy pozornosti voči ľuďom (slovom a skutkom). Formovanie vedomia vlastnej jedinečnosti a úcty k jedinečnosti každého človeka. Formovať návyk čestného postoja k osobnému majetku a k majetku iných. S pomocou učiteľa navrhnúť a realizovať triedny projekt (pomoci ľuďom v núdzi, šetrenia osobného aj spoločného majetku pod.)

Obsahový štandard:

Schopnosť hovoriť ako Boží dar (výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu)

Čisté srdce

Osobný majetok

Boháč a Lazár

Výkonový štandard

Žiak vie

- na modelovej situácii zdôvodniť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov
- posolstvo biblického príbehu o boháčovi a Lazárovi prepojiť so svojim životom
- na modelovej situácii vyjadriť potrebu čistého srdca
- uviesť príklady osobného a spoločného majetku
- navrhnúť rôzne spôsoby ochrany majetku
- v skupine realizovať jednoduchý triedny projekt pomoci iným

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- vie prispôbiť svoje vyjadrovanie sa v konkrétnej situácii
- v komunikácii používa vhodné slová a výrazy

existenciálne:

Žiak

- objavuje hodnotu čistého srdca
- objavuje hodnotu pravdy
- vníma svoj vnútorný svet

občianske:

Žiak

- vníma hodnotu majetku: osobného a spoločného
- váži si majetok
- dokáže správne zaobchádzať s majetkom (nepoškodzuje ho, chráni, požičané vráti)

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- je otvorený pre budovanie vzťahov dobrosrdečnosti
- je otvorený pre potreby iných ľudí a reaguje konkrétnym triednym projektom
- rozvíja vo svojom živote postoj prijímania a dávania

5. téma: DESATORO – POZVANIE K SLOBODE A K DÔVERE

Hodinová dotácia témy: 4 hodiny

Kľúčové pojmy: zmluva, uzatvorenie zmluvy, hora Sinaj, pravidlá, desatoro, cesta k šťastiu a dôvere

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Reprodukovať biblický príbeh o Mojžišovi. Spoznávať obsah pojmu zmluva. Opísať udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi. S pomocou učiteľa reprodukovať obsah jednotlivých príkazov Desatora. Zosumarizovať a aplikovať získané poznatky učiva ročníka a jednoduchým spôsobom ho aplikovať na jednotlivé príkazy. Jednoduchými spôsobom hodnotiť svoje konanie v súlade so svojim svedomím.

Afektívny cieľ: Objaviť pravdu Desatora na modelových príbehoch v ročníku. Stotožniť sa s etickými princípmi Božieho zákona vzťahujúcimi sa na konkrétne životné situácie. Vníma a načúva vnútornému hlasu svedomia.

Psychomotorický cieľ: Formovať postoj dôvery k Bohu dodržiavaním Božieho zákona.

Obsahový štandard:

Uzatvorenie zmluvy na Sinaji

Desatoro ako pravidlá

Výkonový štandard

Žiak vie

- reprodukovať príbeh o Mojžišovi
- chronologicky usporiadať podľa obrazov dej príbehu
- určiť kľúčový moment a pointu príbehu
- opísať udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi na základe biblického textu
- reprodukovať Desatoro s pomocou učiteľa
- sumarizovať, aplikovať nadobudnuté poznatky učiva ročníka a jednotlivé príkazy na konkrétnych modelových situáciách

- vnímať a načúvať hlasu svedomia
- hodnotiť jednoduchým spôsobom svoje konanie v súlade so svedomím

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- chápe obsah a zmysel počutého textu a vie naň reagovať
- svojimi slovami reprodukuje biblické posolstvo zmluvy Boha s človekom
- intuitívne rozumie neverbálnej a symbolickej komunikácii

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé učenie sa prostredníctvom ponúknutých životných pravidiel

existenciálne:

Žiak

- je otvorený pre nasledovanie ponúknutých biblických vzorov
- rozvíja vnímanie svojho vnútorného - duchovného sveta
- rozvíja vnímanie a načúvanie hlasu svedomia
- je otvorený pre vnímanie kresťanskej nádeje
- objavuje potrebu jednoty medzi správaním navonok v súlade so svedomím
- objavuje pravdu desatora
- vníma Desatoro ako pravidlá, ktorými Boh ukazuje ľuďom cestu k šťastiu a vzájomnej dôvere
- objavuje hodnotu dôvery dodržiavaním Božieho zákona

občianske:

Žiak

- vníma Dekalóg ako etický princíp pre správanie človeka
- vníma Dekalóg ako pravidlá pre dobré spolunažívanie v ľudskej spoločnosti

kultúrne:

Žiak

- intuitívne vníma posolstvo biblického textu
- intuitívne vníma symbolickú reč
- intuitívne vníma krásu umenia slova a obrazu

kompetencie k riešeniu problémov:

- rozvíja postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro - zlo)
- spontánne a samostatne hodnotí vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti je pozorný voči morálnym konfliktom, je otvorený pre dobro

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- má pozitívny vzťah k druhým ľuďom
- aktívne sa zapája do budovania medziľudských vzťahov v rovesníckom prostredí triedy
- učí sa spolupracovať v skupine rovesníkov
- vníma potrebu dôvery v ľudskom spolunažívaní

Prierezová téma osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- rozvíja sebareflexiu
- rešpektuje potreby a práva ostatných
- je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia

- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov rešpektujúcich práva druhého človeka

6. téma: POZVANIE NA HOSTINU - OBNOVENIE DÔVERY

Hodinová dotácia témy: 3 hodiny

Kľúčové pojmy: milosrdný otec, márnotravný syn, zlo, povedať nie, zmierenie, hostina lásky, sviatosť zmierenia

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Reprodukovať biblickú udalosť o milosrdnom otcovi. Na správaní márnotravného syna opísať, čo strácam odchodom z domu dobrého Boha. Vlastnými slovami vyjadriť ľútosť nad vykonaným zlom.

Afektívny cieľ: Otvoriť sa pre obraz dobrého a milosrdného Boha. V evanjeliovom príbehu objaviť možnosť návratu, odpustenia, zmierenia a obnovenia dôvery s milosrdným Bohom. Vnímať sviatosť zmierenia ako hostinu lásky čakajúceho Otca.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať postoj nádeje v Božiu dobrotu a milosrdenstvo. Formovať návyk ospravedlnenia sa, priznania si chyby, vyjadrenia ľúlosti.

obsahový štandard:

Milosrdný otec/márnotravný syn

Umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom

Hostina lásky - sviatosť zmierenia

Výkonový štandard

Žiak vie

- intuitívne vnímať obrazný spôsob vyjadrovania symbolickej reči
- otvoriť sa pre dobrého Boha
- reprodukovať biblický príbeh milosrdného otca a márnotravného syna
- jednoduchým spôsobom vysvetliť súvis medzi správaním sa márnotravného syna a vlastným rozhodovaním sa
- aktualizovať posolstvo biblického príbehu na svoj osobný život
- reprodukovať ľútosť márnotravného syna na základe porozumenia príbehu
- objaviť rozmer ľúlosti a odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov
- vyjadriť radosť z odpustenia
- vyjadriť verbálne aj neverbálne ospravedlnenie sa, priznanie si chyby
- formulovať následky konania zla na život človeka
- formulovať vlastnými slovami ľútosť

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- je otvorený pre obrazné vyjadrovanie
- dokáže kultivovaným spôsobom poprosiť o odpustenie
- aktívne a so záujmom počúva

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé učenie sa na biblických udalostiach

existenciálne:

Žiak

- objavuje hodnotu odpustenia
- sviatosť zmierenia chápe ako kresťanskú ponuku pre človeka a ako pomoc v situácii mravného zlyhania
- je otvorený pre aktívne podieľanie sa na príprave k sviatosti zmierenia
- intuitívne vníma silu odpustenia pre svoj vnútorný pokoj
- rozvíja vnímanie svojho vnútorného - duchovného sveta
- rozvíja vnímanie milosti odpustenia otvorením sa pre kresťanskú nádej
- rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť svoj vnútorný – duchovný svet

občianske:

Žiak

- objavuje postoj zodpovednosti za iných
- rozvíja kritické myslenie pokusom o analýzu modelovej situácie príbehu otca a syna

kultúrne:

Žiak

- intuitívne vníma obrazy a symboly
- intuitívne vníma posolstvo biblického textu
- vníma odpustenie ako múdrosť človeka

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- poznáva úlohu starostlivého správania sa voči iným
- objavuje úlohu ľútosti a odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov
- berie do úvahy dobro iných ľudí
- je otvorený pre „štedrosť“ v odpúšťaní (vníma odpustenie ako dar človeka človeku)

Prierezová téma osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- rozvíja sebareflexiu
- je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia
- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov postavených na dôvere

O spôsobe hodnotenia predmetu Náboženská výchova rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Matematika

Charakteristika učebného predmetu

Matematika je v primárnom vzdelávaní po materinskom jazyku najviac časovo dotovaným učebným predmetom. Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Obsahový a výkonový štandard uvedený pre jednotlivé ročníky je štandard, ktorý sa má splniť najneskôr v uvedenom ročníku.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Obsah vzdelávania je v učebnom predmete matematika rozdelený na päť tematických okruhov. Toto členenie sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni nemusí byť explicitne zastúpený každý z týchto tematických okruhov:

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami
Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky,
diagramy Geometria a meranie
Kombinatorika, pravdepodobnosť,
štatistika Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu Čísla, premenná a počtové výkony s číslami má na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla v obore do 10 000, pri počtových výkonoch s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V tematickom okruhu Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy majú žiaci v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamovať sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov a v jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňovať

V tematickom okruhu Geometria a meranie budú žiaci vytvárať priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel a zoznamovať sa s najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňovať sa im budú základné vlastnosti geometrických útvarov. Budú sa učiť porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznamovať sa jednotlivými dĺžkovými mierami a riešiť primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Tematický okruh Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika sa na 1. stupni ZŠ objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy budú na 1. stupni ZŠ riešiť manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom budú vytvárať rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvať, triediť a vytvárať súbory podľa danej vlastnosti), pozorovať frekvenciu výskytu určitých javov (udalostí) a zaznamenávať ju.

Tematický okruh Logika, dôvodenie, dôkazy na 1. stupni ZŠ sa bude objavovať len v podobe úloh. Žiaci budú riešiť úlohy, v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Ciele učebného predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika na 1. stupni ZŠ je, aby si žiaci osvojili poznatky, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa majú žiaci získať také skúsenosti, ktoré u nich vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich ich veku.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku. Vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy. Využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh,
- v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne, aj na kalkulačke rozvíjať numerické zručnosti žiakov,
- na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore,
- riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia indukčných metód viesť žiakov k získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov. Rozvíjať u žiakov matematické nazeranie, logické a kritické myslenie,
- systematicky viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov, a tým aj k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Približovať žiakom dennú prax,
- spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií,
- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa,

- podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomú seba výchovu a seba vzdelávanie, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte,
- vytvárať a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi a Slovenskom,
- v rámci matematického vzdelávania rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti, v IKT, v osobnej i v občianskej oblasti, v oblasti prírodovednej a kompetenciu učiť sa učiť sa.

Obsah vzdelávania

Druhý ročník (4 hodiny týždenne, 132 hodín za rok)

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

I. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (orientačný počet hodín 25)

Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (aj pomocou znázorňovania).

Sčítanie dvoch alebo troch rovnakých sčítancov napr. $2 + 2 + 2$ (aj ako propedeutika k budúcemu násobeniu prirodzených čísel).

Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.

Riešenie jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20.

Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu:

- určenie súčtu, keď sú dané sčítance,
- zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek,
- určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec,
- zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek,
- porovnávanie rozdielom. Zložená slovná úloha: $(a + b + c)$.
- Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.

II. Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100 (orientačný počet hodín 17)

Prirodzené čísla 20 – 100.

Predstavy o prirodzenom čísle do 100.

Čítanie a písanie čísel 20 – 100.

Dvojciferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100.

Určovanie počtu, ..., po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí o danom počte.

Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie (aj ako propedeutika nerovníc).

Slovné úlohy na porovnávanie.

III. Geometria (orientačný počet hodín 20)

Bod, priamka, polpriamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke, polpriamke a na danom geometrickom útvere.

Jednotky dĺžky – cm, dm, m. Meranie dĺžky úsečky. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky. Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Stavba jednoduchých telies.

IV. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100 (orientačný počet hodín 50)

Sčítanie a odčítanie v obore do 100.

Sčítanie dvojčiferného a jednociferného čísla bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100.

Odčítanie jednociferného čísla od dvojčiferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100.

Vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť).

Písomné sčítanie a odčítanie dvojčiferných čísel. Počítanie spamäti a písomne.

Vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti.

Riešenie jednoduchých, zložených úloh, ktoré vedú k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$.

Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 100.

V. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie (orientačný počet hodín 20)

Názorný úvod k učivu z logiky.

Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti.

Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla.

Objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel.

Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.

Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov.

Hľadanie všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel.

Kompetencie žiaka

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- pozná obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vie ich využiť na opis a riešenie problémov z reálnej situácie,
- vykonáva spamäti, písomne a na kalkulačke základné početové výkony a využíva komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov, zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady, kontroluje správnosť výsledkov početových výkonov,
- rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky o číslach a početových výkonoch.

Dosiahnuté postoje

- prestáva mať „strach“ z čísel
- smelšie kvantifikuje realitu okolo seba
- sebavedome robí porovnávanie osôb, vecí a udalostí pomocou čísel
- je spokojný s číselným vyjadrením výsledku, nakoľko v prípade potreby
- dokáže uskutočniť kontrolu správnosti výpočtu.

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznáva a sám vytvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavuje pravidlo tvorby postupnosti a pokračuje v tvorení ďalších jej prvkov,
- usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi,
- interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu,
- kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce.

Dosiahnuté postoje

- pozoruje, hľadá a objavuje vzťahy medzi číslami a veličinami
- vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a vyjadrení výsledkov zistenia
- vidí potrebu vytvárania primeraných názorov na vzťah matematiky a reality
- má záujem na zdokonaľovaní svojho logického myslenia, na jeho neustálom rozširovaní a prehľbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.)
- je pozitívne motivovaný na vytváranie základov svojho osobnostného rozvoja.

Geometria a meranie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- rozozná, pomenuje, vymodeluje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu,
- pozná, vie opísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary,
- rozozná a modeluje jednoduché súmerné útvary v rovine,
- pozná meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky, vie ich samostatne používať.

Dosiahnuté postoje

- nie je ľahostajný k svojmu okoliu
- dokáže sa sústrediť na objavovanie geometrických tvarov vo svojom okolí
- snaží sa do primeraných praktických problémov vniesť geometriu
- je naklonený v jednote používať meranie a výpočet
- snaží sa o presnosť pri meraní a výpočtoch
- vyvíja snahu o rozvoj vlastnej priestorovej predstavivosti.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria,
- v jednoduchých prípadoch z reality a v matematike rozlíši istý a nemožný jav,
- zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorní ich a zo získaných a znázornených udalostí robí jednoduché závery,
- v jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom správnu pravdivostnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia.

Dosiahnuté postoje

- rozlišuje a triedi svet okolo seba podľa pravdivosti a nepravdivosti javov
- nadobúda pocit potreby kvantifikácie javov svojho okolia
- uvedomuje si dôležitosť triedenia javov a vecí
- získa potrebu vedieť zdôvodniť pravdivosť alebo nepravdivosť výrokov, situácií

Obsahový štandard		Výkonový štandard
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (aj pomocou znázorňovania). Sčítanie dvoch alebo troch rovnakých sčítancov napr. $2 + 2 + 2$ (aj ako	Sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel, ...	Osvojiť si spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10. Vie spamäti všetky spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 v obore do 20.
Riešenie jednoduchých slovných úloh a na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom. Zloženú slovnú úlohu: $(a + b + c)$.	Sčítanec, súčet, o koľko viac,...	Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: určí súčet, keď sú dané sčítance. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: zväčší dané číslo o niekoľko jednotiek. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: určí jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: porovnávanie rozdielom. Vyriešiť zloženú slovnú úlohu, ktorá vedie k zápisu $(a + b + c)$.
Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.		iešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Samostatne tvoriť k primeranej situácii (podnetu) príklad (slovnú úlohu) na sčítanie a odčítanie s prechodom cez 10 v obore do 20.
Prirodzené čísla 20 – 100. Predstavy o prirodzenom čísle do 100.	Počet predmetov, číselný rad, dvojciferné číslo, jednotky, desiatky,...	Určiť počet predmetov v danej skupine a vyjadriť tento počet v obore do 100. Priradiť príslušný počet predmetov k danému číslu v obore do 100. Vedieť usporiadať čísla od 20 do 100.
Čítanie a písanie čísel 20 – 100. Dvojciferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100.	Číselný rad v obore do 100, prvý, druhý...posledný, pred, za, hneď pred, hneď za, najväčšie, najmenšie,...	Vedieť čítať a písať čísla v obore do 100. Rozložiť dvojciferné číslo v obore do 100 (od 10 do 99) na desiatky a jednotky. Zapísať dvojciferné číslo v obore ako súčet desiatok a jednotiek a graficky to znázorniť. Porovnať a zapísať čísla v obore do 100 pomocou znakov $<$, $>$, $=$ (aspoň pomocou znázornenia).

<p>Určovanie počtu,..., po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí, o danom počte.</p>	<p>Skupiny predmetov, ...</p>	<p>Vedieť sa orientovať v číselnom rade v obore do 100.</p>
<p>Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie. Slovné úlohy na porovnávanie.</p>	<p>Číselná os, o koľko menej, o koľko viac,...</p>	<p>Vedieť porovnať dvojčiferné čísla pomocou radu čísel. Porovnať pomocou znázornenia a zapísať dvojice dvojčiferných čísel v obore do 100 pomocou znakov <, >, =. Vedieť určiť správne poradie čísel a poznať vzťahy medzi číslami v obore do 100 (prvý, druhý, posledný, hneď pred, hneď za, atď.). Riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu (viac, menej, rovnako) a zapísať pomocou znakov.</p>
<p>Bod, priamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a na danom geometrickom útvaru..</p>	<p>Bod, priamka, úsečka, leží, neleží,...</p>	<p>Vie vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útvaru). Označovať ich veľkým tlačným písmom (písmenom A, B, C, atď.) Narysovať a označovať úsečku a priamku. Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky (v cm) a označovať ju.</p>
<p>Jednotky dĺžky – cm, dm, m. Meranie dĺžky úsečky. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky.</p>	<p>Vzdialenosť, dĺžka úsečky, jednotky dĺžky, cm, dm, m, meter ako pomôcka na meranie,...</p>	<p>Odmerať dĺžku úsečky v cm s presnosťou na centimeter. Porovnať úsečky podľa ich dĺžky.</p>
<p>Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Stavba jednoduchých telies.</p>	<p>Rady, stĺpce, pohľad zo strán, pohľad zvrchu,...</p>	<p>Zostaviť jednoduché stavby (teleso) podľa vzoru alebo podľa obrázka. Vytvárať a opísať jednoduché telesá z kociek.</p>

<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 100.</p> <p>Sčítanie dvojciferného a čísla bez prechodu a s prechodom základ 10 v obore do 100.</p> <p>Odčítanie jednociferného čísla dvojciferného bez prechodu cez základ a s prechodom cez základ 10 v obore do 100.</p> <p>Vlastnosti sčítania (asociatívnosť).</p> <p>Písomné sčítanie a odčítanie čísel. Počítanie spamäti a písomne.</p> <p>Vzťah medzi sčítaním a odčítaním, správnosti.</p>	<p>Sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, ...</p>	<p>Vedieť sčítavať spamäti dvojciferné a jednociferné čísla bez s prechodom cez 10 v obore do</p> <p>Vedieť spamäti odčítať jednociferné od dvojciferného bez s prechodom cez základ 10 v obore 100.</p> <p>Riešiť všetky typy príkladov na a odčítanie dvojciferných čísel (náročnejšie písomne).</p> <p>Poznať vlastnosti sčítania a vedieť správne použiť pri riešení príkladov (komutatívnosť, asociatívnosť).</p> <p>Vie urobiť skúšku správnosti pri riešení jednoduchých slovných úloh.</p>
<p>Riešenie jednoduchých, zložených úloh,</p> <p>ktoré vedú k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a + b - c$.</p> <p>Riešenie nepriamo sformulovaných úloh sčítanie a odčítanie v obore do 100.</p>		<p>Vedieť riešiť jednoduché a zložené úlohy</p> <p>vedúce k zápisu $a + b + c$; $a + b - a - b - c$; v obore do 100.</p> <p>Vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 100.</p>
<p>Názorný úvod k učivu z logiky.</p> <p>Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti.</p>	<p>Pravda, nepravda, pravdivosť, nepravdivosť a negácia výrokov,...</p>	<p>Vedieť primerane rozlíšiť istý a nemožný jav (pravdivý, nepravdivý).</p>
<p>Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla.</p> <p>Objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel.</p>	<p>Triedenie predmetov, vecí, prvkov podľa jedného spoločného znaku,...</p>	<p>Triediť predmety (veci, prvky) podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti a pod.).</p> <p>Vedieť nájsť jednoduché pravidlo postupnosti.</p> <p>Vedieť pokračovať vo vytvorenej postupnosti.</p>
<p>Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.</p> <p>Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Hľadanie všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel.</p>		<p>Hľadať všetky možnosti usporiadania dvoch, troch predmetov (vecí, prvkov).</p> <p>Vedieť vytvoriť systém pri hľadaní a všetky možnosti zapísať.</p> <p>Vedieť urobiť zo získaných a znázornených udalostí jednoduché závery.</p>

O spôsobe hodnotenia predmetu Matematika rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Informatická výchova

Charakteristika predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Ciele predmetu

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote.

Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch.

Dôraz pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie je využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači.

Obsah

Vzdelávací obsah informatiky je rozdelený na päť tematických okruhov:

- Informácie okolo nás
- Komunikácia prostredníctvom IKT
- Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie
- Princípy fungovania IKT
- Informačná spoločnosť

Učivo v tematickom okruhu Informácie okolo nás je kľúčové už aj pre nižšie stupne vzdelávania. Pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT. Žiaci by sa už od prvej triedy mali učiť pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby

1. vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
2. získali prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
3. porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
4. pochopili spôsoby reprezentácie základných typov informácií (reprezentovanie farieb a obrázkov),

Ďalší tematický okruh Komunikácia prostredníctvom IKT sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci

1. by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou,
2. by mali pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
3. by si mali uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom.
4. by mali pochopiť spôsob definovania kľúčového slova, vyhľadávanie podľa kľúčového slova
5. by mali zvládnuť výber potrebných informácií

V tematickom okruhu Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

Tematický okruh Princípy fungovania IKT sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť

1. s možnosťami vstupných a výstupných zariadení,
2. rôznych oblastí určenia softvéru,
3. so získavaním základných zručností pri práci so súbormi a priečkami,
4. s elementárnymi funkciami lokálnej siete a internetu.

Tematický okruh Informačná spoločnosť sa zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík. Žiaci by mali

1. sa oboznámiť s ukázkami využitia IKT v bežnom živote,
2. pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám,
3. viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Informácie okolo nás

Pojmy:

- textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty
- obrázok, nástroje pero, čiara, štetec, vyplňanie farbou, paleta
- zvuk, zvukový súbor, prehrávač, nahrávanie, efekty
- animácia

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- ukladanie rôznych informácií do súborov (text, obrázkov, zvuk),
- jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka a kurzíva),
- dodržiavanie základných zásad písania textu,
- kombinácia textu a obrázka,
- základy kreslenia v grafickom prostredí (farby a hrúbky čiar, jednoduché nástroje), úprava obrázkov (kopírovanie, otáčanie),
- tvorba jednoduchých animácií,
- počítačové didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií (matematické hlavolamy s číslami, hádanie slov, dopĺňanie písmen, dokresľovanie do obrázkov do mapy),
- prezentovanie výsledkov vlastnej práce.

Komunikácia prostredníctvom IKT

Pojmy:

- e-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár,
- www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe,
- bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu.

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, učiteľke, spolužiakom...),
- bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov),
- žiaci zistia e-mailové adresy rodičov a kamarátov (vyžitie adresára),
- detské webové stránky (rozprávky, obrázky), on-line hry, zásady správania sa na portáloch,
- vyhľadávanie informácií a obrázkov na internete a ich správne použitie,
- práca s kľúčovým slovom,
- výber vhodnej informácie.

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

Pojmy:

- postup, návod, recept,

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- skladanie podľa návodov (stavebnice, hlavolamy, origami),
- zápis/vytvorenie postupu, receptu, návodu a práca podľa návodu,

Princípy fungovania IKT

Pojmy:

- základné periférie na ovládanie počítača, myš, klávesnica,
- tlačiareň, skener,
- CD, USB – pamäťový kľúč, CD mechanika,
- ukladanie informácií, súbor, meno súboru,
- vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov,
- digitálny fotoaparát, mikrofón, slúchadlá.

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- funkcie vybraných klávesov,
- práca s tlačiarňou, skenerom,

- práca s rôznymi médiami – čítanie CD, čítanie a zapisovanie na USB kľúč,
- uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie,
- vytváranie a pomenovanie priečinkov, ukladanie do priečinkov,

Informačná spoločnosť

Pojmy:

- informačné technológie v škole (edukačné programy, komunikácia)
- voľný čas a IKT (počítačové hry, hudba, filmy),
- bezpečnosť počítača, správne používanie hesiel

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety
- využitie komunikačných možností IKT v škole
- aké rôzne profesie sú pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier (výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač, ...)
- prečo a pred kým treba chrániť počítač

Vzdelávací štandard

Obsahový štandard

Oboznámenie sa s počítačom, ovládanie klávesnice, myši, tlačiarne, skenera. Oboznámenie s prostredím jednoduchého grafického editora – kreslenie obrázka voľnou rukou, s použitím nástrojov, efektívne využívanie nástrojov grafického editora pri kreslení obrázkov (kreslenie pomocou geometrických tvarov, priamok, výberu, kopírovania, presúvania...). Vytváranie jednoduchých animácií. Práca s textovým editorom, jednoduché formátovanie textu, vkladanie obrázkov do textu, kopírovanie, mazanie, presúvanie. Vytváranie, ukladanie, mazanie dokumentu, vytváranie priečinkov. Oboznámenie sa s nástrojmi a prezeranie a vyhľadávanie, využívanie internetu ako zdroj zábavy, ale aj informácií v textovej i obrazovej podobe, využívanie e-mailovej pošty, bezpečné správanie na internete, základy slušného správania na internete. Spúšťanie hry a hudby z CD a internetu, ovládanie jednoduchých hier. Práca s multimédiami, nahrávanie zvukov. Získanie základov algoritmického myslenia. Využívanie možností IKT pri riešení úloh v rámci projektového vyučovania, prezentovaní projektov.

Výkonový štandard

Žiak je schopný:

- vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač,
- samostatne zapnúť a vypnúť počítač,
- pracovať s myšou, klávesnicou,
- za pomoci učiteľa skenovať,
- správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- dokument (fotografiu, obrázok) vytlačiť na tlačiarňu,
- ovládať samostatne výučbový SW,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- pracovať s USB kľúčom (vytvoriť priečinok, kopírovať dokumenty, obrázky),
- sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora,

- samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,
- samostatne, ale i podľa návodu, nakresliť obrázok, využiť jednotlivé nástroje,
- samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie (kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie),
- nakresliť efektívne obrázok pomocou geometrických tvarov,
- obrázok uložiť a otvoriť,
- upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore,
- vložiť obrázok cez schránku,
- sa orientovať v jednoduchých hrách a hypertextoch na internete,
- si samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete,
- s pomocou učiteľa si založiť vlastnú e-mailovú schránku,
- e-maily posielat' a prijat',
- používať jednoduché zásady písania e-mailov, pozná nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky - vzdelávacie, zábavné, náučné. Je oboznámený s neblahým vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky,
- si samostatne spustiť hru z internetu,
- na internete vyhľadávať obrázky, ukladať ich, kopírovať do priečinka a upravovať ich vo vhodnom prostredí,
- pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD...,
- pracovať v prostredí jednoduchého textového editora,
- samostatne napísať, prepísať jednoduchý text,
- samostatne text uložiť a otvoriť,
- upravovať text - kopírovanie, mazanie, presúvanie,
- vysvetliť zásady správneho písania klávesnicou - medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäkčene,
- upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma, farba, efekty,
- používať nástroje na úpravu textov,
- vkladať obrázky do textu cez schránku,
- vytvoriť pozvánku, oznam, plagát, príbeh, reklamu,
- pracovať s dvoma oknami - kopírovanie z jedného do druhého,
- narábať s multimediálnou informáciou - prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,
- zvuk nahrat' prostredníctvom mikrofónu, ktorý vie zapojiť,
- pracovať so slúchadlami - zapojenie, hlasitosť,
- zvukový záznam prehrať, uložiť a využiť efekty,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači, psychohygienu,
- samostatne o svojom konaní a správaní sa rozprávať a odpovedať na kladené otázky,
- pracovať samostatne a v skupine na projekte,
- samostatne prezentovať pred spolužiakmi svoju prácu - projekt,
- dokončiť začatú prácu.

O spôsobe hodnotenia predmetu Informatická výchova rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Výtvarná výchova

Charakteristika učebného predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VV) v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto naplňa VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebvýjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

1.2 Metodické východiská predmetu sú:

a) v zážitkoch procesov (formálnych, technických i myšlienkových) výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry.

Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich mentálne (konceptualizuje ich, predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i formálne (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a techník). To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým doplňa predmety v ktorých prevažuje kognitívny cieľ.

Výtvarná výchova má aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi a pod. Preto môže VV vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Predmet vytvára tiež priestor pre synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania.

b) v témach /námetoch zobrazovania, ktoré vnímame z hľadiska:

- osobnosti a veku žiaka,
- edukačných cieľov,
- kultúrno-spoločenskej reality.

Výtvarná výchova predstavuje z hľadiska obsahu vyučovania ako celku (kurikula) jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...),
- kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarities, procesy...),
- kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitost', drsnosť, jemnosť ...),
- kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý,...), kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta, vo vkuse a názoroch iných ľudí),
- kategórie afektivity (radosť, bolesť, smútok, náladu ...).

Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém (prírodoveda, čítanie, náboženská a etická výchova), VV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia.

c) v reflexii diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyka a vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry. To ho jednak pripravuje na plnohodnotný život v prostredí v ktorom vizuálne znaky a komunikácia hrajú dôležitú a stále rastúcu úlohu (vplyv dizajnu, architektúry, reklamy, vizuálnych médií a multimédií), jednak umožňuje jeho začleňovanie do našej kultúrnej tradície, v ktorej zobrazovanie predstavuje objavovanie nových pohľadov na svet.

Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných

kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Formovať celistvú osobnosť. Pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

Obsah predmetu

Obsah predmetu tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty. Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradovať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy napĺňa konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ.

Edukačné témy zoradené do metodických radov

metodické rady	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
	edukačné témy / výtvarné problémy			
1. výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania	1.1. <u>škvrna a tvar</u> /vyhľadávanie a dopĺňanie	2.1. <u>lína</u> /hravé pokusy s rôznymi typmi liniek, ich vzťahmi a charakterom	3.1. <u>plošné geometrické tvary</u> /figúra, vecné zobrazenie, zobrazenie z geometrických	4.1. <u>bod</u> /hravé činnosti s bodmi
	1.2. <u>obrys</u> /pozorovanie a výtvarné vyjadrenie obrysov rôznych tvarov		3.2. <u>priestorové geometrické tvary</u> /3D objekt z geometrických tvarov	4.2. <u>šrafúra</u> , tieň/budovanie tvaru a priestoru linkou, šrafovaním a tieňovaním, textúrami /predmetná kresba
	1.3. <u>farba</u> /lokálny tón, zoznámenie sa s farbami a farebnou hmotou	2.3. <u>farba, výraz</u> farby	3.3. <u>farba</u> /zosvetľovanie a stmavovanie, svetlostná škála jednotlivých farieb, /tóny sivej farby	4.3. <u>farba</u> /farebné kontrasty: teplá – studená, tmavá – svetlá, doplnkové farby
2. výtvarný jazyk/ kompozičné princípy a možnosti kompozície	1.4. <u>plocha a tvar</u> /vyhľadávanie zvoleného tvaru v neartikulovanej textúre	2.4. <u>kompozícia – umiestňovanie vo formáte</u>	3.4. <u>tvar</u> /komponovanie novotvaru na základe prienikov rôznych obrysov /kumulácie tvarov	4.5. <u>výstavba proporcií a tvarov v plošnom vyjadrení</u> / základy proporčnosti v kresbe
	1.5. <u>vytváranie kompozície</u> /z tvarov písmen	2.6. <u>rytmus</u> a pohyb /arytmia a nehybnosť	3.6. <u>mierka</u> /zoskupovanie predmetných tvarov v rôznych variáciách	4.6. <u>výstavba proporcií a tvarov</u> v priestorovom vyjadrení /základy proporčnosti

	1.6. <u>uvedenie si formátu</u>	2.7. <u>symetria a asymetria</u> /tvarov, farieb, plôch		v modelovaní
	1.7. <u>mierka: zmenšovanie a zväčšovanie</u> predmetných tvarov			
	1.8. akčná maľba /gesto, škvrna	2.9. land art /výtvorné hry v krajine	3.8. paketáž /tvar ako obal	4.8. impresionizmus, /krajinomal'ba /krajina ako žáner /variácie krajiny v rôznych atmosférach
		2.10. surrealizmus /fantastický portrét /použitie surrealistickej metódy	3.9. materiálový reliéf /otlačanie do hliny, odlievanie do sádry	
4. podnety výtvorného umenia /výtvorné činnosti inšpirované dejinami umenia	1.11. inšpirácia pravekým umením /témami, procesmi, technikami a materiálmi /alt.: inšpirácia umením prírodných národov	2.11. inšpirácia archaickými písmami /hieroglyfy, piktogramy, transformácie zobrazujúceho znaku na symbol, tajná abeceda...	3.11. inšpirácia gréckym umením /témami, procesmi, technikami a materiálmi	4. 11. inšpirácia umením ďalekého východu (Čína, Japonsko), /papierový objekt, kaligrafia
5. podnety fotografie		2.12. koláž /montáž z fotografií	3.12. doplňanie častí fotografie /kresbou, maľbou, reliéfom, kolážou	
6. podnety filmu a videa	1.13. pohyblivý obraz /akcia a atrakcia	2.13. filmová postava, filmový kostým, filmové herectvo	3.13. priestor filmu, rám, filmová scénografia	4.13. filmový trik, kulisa
7. podnety architektúry		2.14. <u>architektúra</u> ako skladačka /stavebnica, stavba konštrukcia; zodpovednosť a	3.14. <u>výraz</u> architektúry /architektonický výraz a prostredie /mimikry,	4.14. <u>antropo-</u> (zoo-, fyto-) morfná architektúra
8. podnety dizajnu	1.16. dizajn a ľudské telo /telo a jeho doplnky, maska		3.15. grafický dizajn /symbol, znak	4.15. dizajn inšpirovaný <u>organickými tvarmi</u> a telesnými funkciami 4.16. <u>dizajn inšpirovaný slovom (názvom)</u>
9. podnety tradičných remesiel			3.17. bábkarstvo /tvorba bábok	
10. elektronické médiá		2.18. hry s písmom a s textom na počítači	3.18. kreslenie prostredníctvom počítača	4.18. maľovanie prostredníctvom počítača

11. porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	1.19. <u>poznávanie a porovnávanie rôznych médií</u>	2.19. <u>triedenie</u> /zobrazenie predmetov podľa kategórii /porovnávanie		4.19. <u>syntéza rôznych typov obrazu a zámena prvkov kompozície</u> (krajiny a zátišia, prípadne portrétu)
		2.20. miešanie (hybridácia) tvarov /zvierat a vecí		4.20. možnosti zobrazovania motívu / odklon od schém
12. podnety hudby	1.21. <u>výtvarné stváranie nálady a rytmu hudobnej skladby</u>			4.21. <u>hudba ako obraz tónov</u> , farebné tóny, farebné stupnice
13. synestetické podnety	1.22. <u>hmat /tvar, povrch, vo vzťahu navzájom a k motívu</u>	2.22. <u>hmat vo vzťahu k priestoru a plasticite</u>		
14. podnety rôznych oblastí poznávania sveta		2.23. a) <u>podnety prvouky: časti tela</u> možnosť spojiť s edukačnými úlohami 2.19. a 2.20	3.23. a) <u>podnety prírodovedy:</u> zmeny látok a ich výtvarné využitie	4.23. a) <u>podnety vlastivedy:</u> mapa ako výtvarný prejav
15. tradícia a identita /kultúrna krajina	1.24. <u>výtvarná reakcia na prostredie školy</u>			4.24. <u>výtvarná reakcia na pamiatku (monument) obce</u>
16. škola v galérii /galéria v škole	1.25. <u>portrét v galérii / výraz tváre</u>		3.25. <u>atribúty ikonografie</u> / čo znamená moje meno	
17. výtvarné hry				

Kompetencie žiaka

Žiak má po absolvovaní primárneho vzdelania mať nasledovné vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

vedomosti

– vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy);

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a

materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),

- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Zručnosti a spôsobilosti

– formálne zručnosti

vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka)

vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry);

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, z množovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priraďovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsňá, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kreslicami a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

Mentálne spôsobilosti

– rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia;

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námietok,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priraďovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou,

Prostredníctvom obsahu, ktorý je uvedený vo vzdelávacej oblasti sa primerane veku formujú samostatné a zodpovedné postoje k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde a k subkultúram, rozvíja sa žiakovo kritické myslenie vo vzťahu k ponuke masmédií a k iným súčasným kultúrnym procesom. Rozvíjajú sa žiakove interkultúrne kompetencie pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr.

Školský vzdelávací program našej školy posilňuje vyučovanie výtvarnej výchovy oproti štátnemu programu o jednu vyučovaciu hodinu. Výtvarná výchova je predmet, na ktorom sa rozvíjajú zručnosti žiakov, ich kreativita a tvorivé myslenie.

Vyučovanie bude zamerané jednak na rozvíjanie zručností žiakov, ale aj na kultivovanie estetického cítenia žiakov návštevami výstav výtvarného umenia a kultúrnych pamiatok a múzeí v blízkom okolí.

O spôsobe hodnotenia predmetu Výtvarná výchova rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Hudobná výchova

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúdza sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia (napr. ZUŠ).

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodenej a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta.

Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu Umenie a kultúra je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Výhodiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov.

Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

Dobre známa sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené percepčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti.

Výsledok hudobno-výchovnej práce významne ovplyvňuje erudovaný a zaniatený učiteľ, ktorý je schopný naplniť požiadavky školského vzdelávacieho programu flexibilne a optimálne tak, aby aj prostredníctvom hudby formoval celistvú osobnosť žiakov. Odporúčame, aby tento učebný predmet vyučoval učiteľ so špecializáciou hudobná výchova pre primárne alebo sekundárne vzdelávanie.

Ciele predmetu

Cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovía, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.),
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebvýjadrovací bez nároku na definíciu pojmov,
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených, veku primeraných umeleckých diel,
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- empaticky pristupovať k precítaniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať kľúčové kompetencie, aby sa:

- rozvíjal citový svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným

- vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Obsah predmetu

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska,
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky,
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov),
- sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.

Poslanie hudby v našom živote

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov:

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rolí; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

Vokálne činnosti

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlišenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas,
- práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov,
- jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas,
- intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniek, tvorivé hudobné hry,
- hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- používanie taktovacích gest,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky,

Inštrumentálne činnosti

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie,
- hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- hra jednoduchých ostinátnych sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám,
- tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, tvorba malých celkov a jednoduchej formy.

Hudobno-pohybové činnosti

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh),

- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby),
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo,
- použitie taktovacích gest v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.

Percepčné činnosti

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať,
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev),
- rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhu tempa,
- pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon), melódie, sprievodu,
- sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz,
- sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny,
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom; vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke.

Kompetencie vedomosti, zručnosti	Výkon
<p>Vokálno-intonačné činnosti Získať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať delenie slovenských ľudových piesní podľa tematiky a folklórnych oblastí, slovenské zvykoslovie. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt (štvrtová, osminová, štvrtová s bodkou, polová + pomlčky), mená nôt h-d2, husľový kľúč, 2/4, 4/4, 3/4 takt. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Vedieť vytvoriť melodickej otázke odpoveď, k predvetiu závetie. Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvky.</p>	<p>Vedieť správne zaspievať 20 detských a ľudových piesní, hier so spevom. Hymna SR. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie.</p>
<p>Inštrumentálne činnosti Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na ne, sluchom ich rozoznať. Vedieť tvoriť a realizovať jednoduché sprievody k piesňam, rytmické motívy. Pomocou detských hudobných nástrojov (DHN) realizovať zvukovú podobu javov, nálad, podporiť náladu piesne a skladby.</p>	<p>Vedieť hrať rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtových, osminových, polových nôt a pomlčiek, použiť ich pri tvorbe sprievodu k piesňam.</p>
<p>Hudobno-pohybové činnosti Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Taktovať v 2/4 a 3/4 takte. Ovládať kroky čardáša, valčíka, mazúrky. Pohybom vyjadriť náladu hudby.</p>	<p>Pohybom správne reagovať na hudbu. Ovládať základné kroky čardáša, valčíka, mazúrky.</p>

<p>Percepčné činnosti Poznať krátke vekuprimerané hudobné skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy a hudobné myšlienky a časti skladby, druhy ľudského hlasu, základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, klavír, druhy speváckych zborov, melódiu a sprievod. Poznať najkrajšie klenoty ľudovej hudby. Spoznať hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, poznávať a vážiť si hudobnú kultúru svojho národa a iných národov. Verbalizovať svoj názor aj na iné formy tvorivých prejavov, napr. na literatúru, výtvarné umenie.</p>	<p>Po viacnásobnom vypočutí poznať min. 4 hudobné skladby a ich autorov. Dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby.</p>
<p>Hudobno-dramatické činnosti Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Integrácia dramatického textu, piesne a pohybu. Hudobná dramatizácia jednoduchej ľudovej rozprávky. Využitie slovenských ľudových tonálnych a modálnych piesní v dramatickom význame.</p>	<p>Pripraviť si jednoduché hudobnodramatické vystúpenie.</p>

Postoje:

Žiak si vytvára vzťah k speváckemu prejavu, k slovenskej ľudovej hudbe, vie hodnotiť svoj hudobný prejav a výkon spolužiakov, postupne si vytvára kladný vzťah k hudbe: radosť z elementárneho kolektívneho muzicírovania a spontánneho tvorenia, vnútornú potrebu počúvať hudbu a vedieť ju charakterizovať

Spoznáva hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, rešpektuje špecifiká, pozná a váži si kultúru svojho národa a iných národov, pochopí morálne poslanstvo hudobných rozprávok a príbehov, získané vedomosti prepája s vlastnou skúsenosťou, analógiou zo života využitím vedomostí z iných predmetov.

O spôsobe hodnotenia predmetu Hudobná výchova rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Telesná výchova

Charakteristika učebného predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Ciele učebného predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Kompetencie žiaka

- má vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,
- dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,
- má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,
- má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,
- dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu.

Prehľad tematických celkov

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti
4. Psychomotorické cvičenia a hry
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

:

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti

Kompetencia:

Mať primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.

Vedomosti:

- základné lokomócie – poznať, vedieť pomenovať,
- poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať,
- elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení,
- význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení,
- základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny rozvoj pohybových schopností prostredníctvom základných lokomócií a nelokomočných zručností (s akcentom na senzitivne obdobia),
- osvojovanie si základných lokomócií v rôznych obmenách, v rôznom priestore,
- osvojovanie si základov techniky behov, skokov, hodu,
- na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí,
- vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, kotúle ap.),
- osvojovanie si základov techniky kotúľov, stojok, skokov.

Postoje :

- pozitívne vnímať základné lokomócie a nelokomočné zručnosti ako potrebnú a nevyhnutnú súčasť pohybového prejavu človeka a prostriedku na upevňovanie si zdravia,
- správne vnímať význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu, bezpečnosť, efektívnejšiu komunikáciu využitie času na cvičenie a športovanie,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie v týchto aktivitách.

2. Manipulačné (MH), pohybové (PH) a prípravné športové hry (PŠH)

Kompetencia:

Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.

Vedomosti:

- základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH- poznať a vedieť pomenovať,
- základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe,
- správna technika základných herných činností jednotlivca,
- poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním,
- poznatky o základných pravidlách realizovaných hier,
- poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom hier,
- osvojovanie si základných herných činností jednotlivca v rôznych obmenách,
- osvojovanie si rôznych spôsobov manipulácie s náčiním,

- realizácia hier v rôznom prostredí, v rôznych obmenách a situáciách,
- osvojovanie si pravidiel vybraných hier a schopnosť podľa nich konať a rozhodovať.

Postoje:

- pozitívne vnímať rôzne hry ako významnú súčasť pohybových aktivít človeka,
- dodržiavať zásady fair – play pri realizovaných hrách,
- adekvátne povzbudzovať pri hrách ako ich aktér i ako divák,
- adekvátne reagovať pri víťazstve i prijať prehru s uznaním kvalít súpera.

3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti

(Pohybové prvky z tvorivej dramatiky, pohybové aktivity s hudbou, rytmika, tanec)

Kompetencia:

Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno – umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.

Vedomosti:

- poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca,
- poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky,
- poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo – orientačné a rytmické schopnosti,
- veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznych obmenách,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznom prostredí, v rôznych obmenách
- rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie.

Postoje:

- pozitívne vnímať spojenie slova, hudby a pohybu ako potrebnú súčasť pohybových činností človeka,
- pozitívne reagovať na partnerov v tanci i hre a upevňovať sociálne vzťahy v skupine,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie a dokázať vnímať a precítiť pohyb.

4. Psychomotorické cvičenia a hry

(Joga, relaxačné, dýchacie, strečingové cvičenia)

Kompetencia:

Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.

Vedomosti:

- elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti,
- správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí - poznať a vedieť pomenovať,
- zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných psychomotorických cvičení v rôznych obmenách (spojenie zmyslového vnímania s kinestetickým v časovo – priestorových vzťahoch),
- proporcionálny rozvoj koordinačných pohybových schopností a flexibility,

- vytváranie návyku správneho držania tela v rôznych polohách,
- vytváranie návyku vedomého parciálneho dýchania, fyziologicky správneho dýchania,
- osvojovanie si pohybových cvičení so zameraním na koncentráciu a pozornosť,
- osvojovanie si pohybových aktivít zameraných na čiastočnú i celkovú relaxáciu.

Postoje:

- pozitívne vnímať prejavy svojho tela pri pohybe, ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- formovať pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.

5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

(Plávanie, turistika, korčuľovanie, lyžovanie a i.)

Kompetencia:

Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania, bicyklovania a i., vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.

Vedomosti:

- plávanie – elementárne poznatky o význame plávania, technike základných plaveckých zručností a možnostiach aplikácie plávania vo voľnom čase,
- turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti, cykloturistika a p., informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase,
- lyžovanie a pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so sánkami, kizákmi, hry so snehom a na snehu, elementárne poznatky o význame lyžovania, základné pohybové zručnosti z lyžovania, informácie o možnostiach aplikácie lyžovania vo voľnom čase,
- korčuľovanie a pohyb na ľade – kĺzanie a hry na ľade, elementárne poznatky o význame korčuľovania, základné pohybové zručnosti z korčuľovania, informácie o možnostiach aplikácie korčuľovania vo voľnom čase,
- bicyklovanie – elementárne poznatky o význame bicyklovania, základné pohybové zručnosti z bicyklovania, informácie o možnostiach bicyklovania vo voľnom čase.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných zručností z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania v rôznych obmenách
- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít
- rozvoj sensorických schopností – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru
- rozvoj kultúrno – umeleckých schopností – kultúra pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretácia, kreativita
- rozvoj intelektových schopností – všeobecná inteligencia v kontexte s poznávacími aktivitami
- realizácia sezónnych pohybových aktivít v rôznom prostredí, v rôznych obmenách

Postoje:

- pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody.

O spôsobe hodnotenia predmetu Telesná výchova rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.